

PENIAZE A INVESTÍCIE

ychádza raz mesačne

KOMERČNÁ PRÍLOHA O FINANCIÁCH

pondelok 24. septembra 2012

Rozhovor ► Generálny riaditeľ Home Credit Slovakia David Bystrzycki pre Hospodárske noviny:

Splátkový trh rastie, rizikom je ekonomika

Trhu spotrebiteľského financovania v minulosti dominovali pôžičky a predaj na splátky, dnes sa štandardom stávajú kreditné karty. Najväčší dopyt po úveroch býva tradične pred koncom roka, Vianoce sú imúnne aj voči kríze.

Ako sa v tomto roku vyvíja trh splátkového predaja? Je situácia lepšia alebo horšia ako vlni?

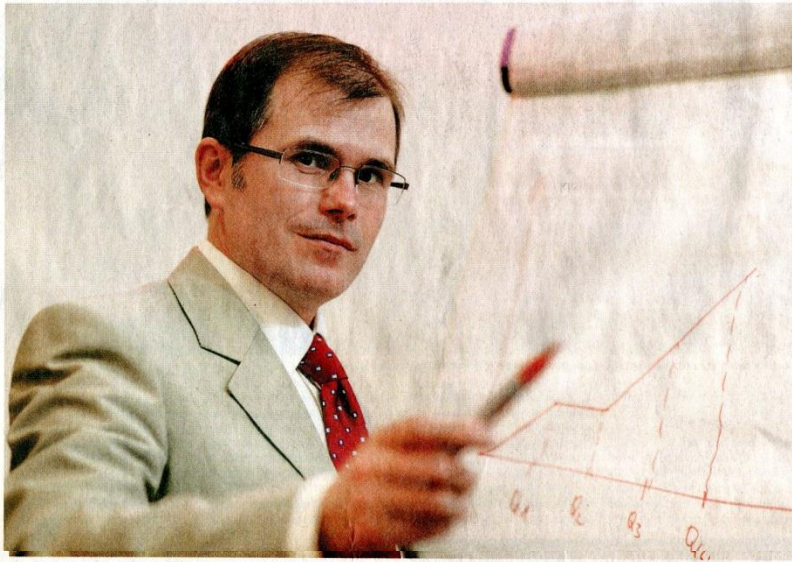
Vývoj je celkom pozitívny. Trh spotrebiteľských úverov zatiaľ rastie vo všetkých segmentoch, čo vidieť aj na našich obchodných výsledkoch. Za posledný polrok zaznamenali Home Credit rast takmer o jednu štvrtinu v objeme poskytnutých peňazí. Po odtobí krízy prišlo čiastočné oživenie ekonomiky, čo sa prejavuje aj na zvyšujúcom sa dopyte spotrebiteľov. Jednoducho povedané, ľudia opäť nakupujú a na väčšie nákupy si aj požičia. Zaručujeme však, že aj v tomto roku sa dopyt posilňuje nad pôžičkami, úvery využívajú na pokrytie dlhodobých investícií, napríklad na rekonštrukcie bytov alebo nákup vybavenia domácnosti.

Znamená to, že kríza je za nami?

Slovenská ekonomika síce zaznamenáva dobré výsledky, stretáva sa však aj s problémami. Vysokú nezamestnanosť, ktorá je stále nad 13 %, sa darí znižovať len pomaly. Taká vysoká nezamestnanosť je aj pre úverový trh riziko, s ktorým je potrebné počítať. Na pokoji nepridáva ani neistota z vývoja v eurozóne. Na druhej strane je potrebné myslieť pozitívne. Slovensku sa darí v oblastiach priemyslu aj zahraničného obchodu, čo pozitívne je.

Je ešte na trhu úverov kam rásť?

Áno, ale je potrebné hľadať stále nové cesty. Úverový trh, samozrejme, nie je imúnny voči zmenám životného štýlu ľudí či technologickému pokroku. Tradičný nákup na splátky bol ešte donedávna nekonformným kráľom spotrebiteľských úverov, symbolom nových televízií, chladničiek či počítačov, ktoré sa vďaka tomuto typu úveru dostali do slovenských domácností. V určitej časti populácie si svoju pozíciu drží, ale napríklad mladšia generácia dnes uprednostňuje kreditné karty, ktorých používanie v poslednom čase zažíva rast. Mladí ľudia už nie sú zvyknutí mať toľko hotovosti v peňaženkách, radšej platia práve kartami.

Slováci prevzali západný životný štýl. Niekoľkoročné šetrenie na nové auto nahradilo splácanie úveru.

Snímka: archiv HN

Sú teda karty budúcnosťou úverového trhu?
Kreditné karty sú moderným prostriedkom, ktorý si získava medzi ľuďmi popularitu. Sami alebo prostredníctvom svojich obchodných partnerov vyvíjame desiatky kariet denne. Ľudia si obľúbili nielen ich jednoduché použitie, ale aj rad výhod a zľav, ktoré ich používanie prináša. Navyše ich ľudia môžu pre svoje nákupy používať opakovane. Mnohé fungujú podobne ako klasické splátkové programy. Na druhej strane sa však nečaká povedať, že by kreditné karty

v budúcnosti úplne nahradili ostatné úvery. Rozmanitá ponuka úverov na rôzne účely je to, čím oslovujeme širokú škálu zákazníkov. Snažíme sa, aby každý typ zákazníka mohol využívať taký typ úveru, ktorý mu viac vyhovuje - či už sú to karty, hotovostný úver, nákup na splátky alebo napríklad úver na auto.

Najväčší dopyt po nákupoch na splátky býva v predvianočnom období. V akej miere to platí aj v čase krízy?

Vianoce sú, zdá sa, voči kríze čiastočne imúnne. Každý rok si pred sviatkami robíme prieskum medzi našimi klientmi a zisťujeme, koľko peňazí chcú v danom roku minúť na vianočné darčeky. Ešte nikdy sa nestalo, že by uviedli menšiu sumu ako v predchádzajúcom roku. Naše predajné čísla to potvrdzujú. Home Credit Slovakia v poslednom štvrtroku požičia okolo 30 % celého ročného objemu. Aj keď je ešte trochu predčasné hovoriť o Vianociach, nepredpokladám,

“

Mladí ľudia už nie sú zvyknutí mať toľko hotovosti v peňaženkách, radšej platia kreditnými kartami.

že by sa mali výrazne vymykať každoročnému trendu. Tohtoročné oživenie ekonomiky by malo príviesť do obchodu viac ľudí. Snáď jedine, čo by mohlo vianočné nákupy zabrzdiť, je vyššia inflácia.

V budúcom roku by mala klesnúť dynamika rastu ekonomiky. Ako

vidíte rok 2013 vo svojom odbo-re?

Moje očakávania sú mierne optimistické. Nepočítam s katastrofickými scenármi, že by sa Európa delila na lepšie a horšie krajiny, alebo že by padlo euro. Celková ekonomická situácia sa pod vplyvom trhu určite podíbe, ale bude záležať na schopnostiach každej spoločnosti, ako si s vývojom poradí.

Čo je ťahačom rastu dopytu po úveroch?

Základom je, samozrejme, stabilný spotrebiteľský dopyt. Ten je viazaný na výsledky ekonomiky a v tomto vzťahu platí priama úmera. Pokiaľ sa ľuďom darí, môžu si dovoliť nakupovať, a to aj s pomocou úveru. V neposlednom rade by konečne mala v budúcom roku klesnúť inflácia. Pokiaľ sa ceny potravín, alebo napríklad aj pohonných látok, stabilizujú, ľudia si ľahšie zaistia základné nákupy. Zostane im navyše aj na iné veci, napríklad na vybavenie domácnosti.

Ak porovnáte český a slovenský trh, na ktorých pôsobíte, sú medzi nimi rozdiely?

Rozdiely sú viditeľné na prvý pohľad. Zatiaľ čo Slovensko ešte uhŕňa rýchlymi tempom a rastie s kladným HDP, Česko skôr rozvážne vykračuje a nerastie. Slovenský trh je, jednoducho povedané, optimistickjší a zákazníci nie sú takí pesimisti ako v Česku. Na druhej strane v Česku je nižšia nezamestnanosť a trh ako celok je väčší.

Pokiaľ sa pozerať späť na rok 1999, keď Home Credit Slovakia začínal, v čom sa trh zmenil?

Aj keď je to iba 13 rokov, môže sa rok 1999 považovať za úplný začiatok splátkového predaja u nás. Ľudia vtedy poznali hlavne nákup na splátky. Keď Home Credit Slovakia začal na prelome tisícročí ponúkať jednu z prvých úverových kariet, bola to malá revolúcia. Kreditky v dnešnom význame ľudia vôbec nepoznali. Po hotovostných pôžičkách bolo potrebné zájsť osobne do banky a proces žiadania aj schvaľovania bol neporovnateľne dlhší ako dnes. Zákazníci sú oveľa sofistikovanejší, žiadajú oveľa väčšiu škálu produktov a sú tiež oveľa náročnejší na servis.

Zmenili sa vzťahy ľudí k úverom? Zmenil sa prístup ľudí k úverom?

Úvery sa stali bežnou súčasťou života. Je pravda, že v tomto smere sme výrazne prevzali západný životný štýl. Niekoľkoročné šetrenie na nové auto nahradilo splácanie úveru. Ekonomická kríza však zároveň všetkým pripomenula, aké dôležité je zodpovedné správanie. A to na strane poskytovateľov, aj na strane samotných zákazníkov.

Kreditné karty a hotovostné úvery sú známe veľa rokov. Existuje niečo, čo je v tejto oblasti nové?

Priestor na inovácie je a bude. Jedna stránka súvisí s technickým pokrokom. Je možné, že za niekoľko rokov napríklad kreditné karty nahradia smartfóny, s ktorými budeme bežne platiť v obchodoch alebo nakupovať na splátky. Aj klasické úverové produkty prejdú časom modernizáciou. My už sme sa touto cestou vydali, napríklad inovatívnym typom úveru, ktorý klientovi vráti polovicu úrokov späť, pokiaľ dobre spláca. Súvisí to aj s novým pohľadom na zákazníka, ktorý sa snaží tých zodpovedných odmeniť lepšími podmienkami.

Matej Demeš